

PEKİN ÖRDEĞİ

Doç. Dr. Çetin KOÇAK
E.Ü. Ziraat Fakültesi

Bilim adamları sürekli olarak yüksek nicelik ve nitelikte ürün etmek etme ve toplumun yararlanmasına sunma amacı ile çalışmaktadırlar. Bunun sonucu olarak tavuk ve hindi gibi kanatlı türlerinde önemli başarılarla ulaşılmıştır. Örneğin tavukta 1940'lı yıllarda 85 günde 5-6 kg. yem ile 1360 gr. canlı ağırlığa erişilirken günümüzde 42 günde yaklaşık 4 kg. yem ile 1800 gram canlı ağırlık elde edilir duruma gelmiştir. Lezzetli kanatlı etinin üretildiği bu türlerde salt belirtilen bu özelliklerde değil, aynı zamanda üreme özellikleri bakımından da ilerleme sağlanmıştır. Yani kısaca her dişi başına üretilen yavru sayısı artırılmıştır. Böyle olunca yavru başına düşen anaç giderleri azalmakta ve böylece bu kanatlı türlerinin yavruları daha ucuza üretilebilmektedir. Keklik ve sülün gibi etleri sevilerek yenilen kanatlıların yetiştirilmesinin yaygınlaşmamış olmasının başlıca nedeni budur. Son yılların güncel konusu olan ve halkımız tarafından da benimsenen Pekin Ördeğini bu açıdan değerlendirirsek et üretim kaynağı olarak ele alınıp yaygınlaştırılmaya çalışılmasının gerekliliği açıkça anlaşılır. Çünkü bir pekin ördeği yılda ortalama 160 yumurta yapar ki her bir dişiden % 70 kuluçka randımanı hesabı ile yaklaşık 100-110 adet yavru üretmek olasıdır.

Özellikleri :

Pekin ördeğinin her iki eşeyinde de renk beyaz, sarı yada krem rengi olabilir. Fakat en yaygın olanı beyaz Pekin ördeğidir. Büyük ve geniş başlı, kısa gagalı, çökük gözlü ve dolgun yanaklıdır. Geniş ve yüksekçe bir kuyruğa sahiptir. Erkeklerde kuyruğun üst kesiminde yukarı doğru kıvrılmış birkaç tüy bulunur. Bu özellik olgun yaştaki erkek ve dişilerin ayırımında belirgin bir ipucudur. Ayak ve incikler koyu portakal, gözler ise kurşuni mavi renklidir. Olgun yaşta ortalama canlı ağırlık erkeklerde 4 Kg, dişilerde 3.5 Kg.'dir. Lezzetli ördek eti üretimi amacı ile besiyeye alınan Pekin yavruları çok hızlı gelişerek 8-9 haftada 9-10 Kg. yem ile ortalama 3-3,5 Kg. canlı ağırlığa erişirler.

Üretilmesi

Et üretimi amacı ile Pekin besiciliği yapabilmek için günlük palazlar gereklidir. Günlük Pekin palazları yaklaşık 8-9 hafta büyütülerek, kesim ile sonuçlandırılır. Ancak bu iş bir kez yapıp bırakılmaz, yinelenerek sürdürülür. O halde gereksinim duyulan günlük Pekin palazlarının sürekli olarak üretilmesi gerekir. Çünkü Ülkemizde bu işlevi yerine getiren kuluçka işletmeleri yoktur. Bu nedenle Pekin besiciliği yapmak isteyenler aynı zamanda kuluçkacılığı da üstlenmek zorundadırlar. Bunun için öncelikle kuluçkalık yumurta üretmek gerekir ki bu amaçla yeter sayıda dişi ve her 7-8 dişi için bir erkek damızlık bulundurulur. Yüksek oranda döllü yumurta üretimi için çiftleşmenin suda gerçekleşmesi gerekir. Ancak susuz koşullarda da döllülüğün bir ölçüde azalmasına göz yumularak kuluçkalık yumurta üretilir.

İkinci aşama kuluçka makinesi kullanarak yumurtalardan palaz çıkarmadır. Uygun kuluçka teknikleri yerine getirilerek Pekin palazları üretilir. Bunun için, kuluçkalık yumurtaların biriktirilmesi, uygun koşullarda korunması, seçilerek makineye konulma ve makinede sıcaklık, nem, havalandırma, çevirme gibi koşulların optimum düzeyde yerine getirilmesi gerekir. Böylece üretilen palazlar daha sonra 8-9 hafta beslenerek kesime hazırlanır.

Kısaca belirtmek gerekirse Pekin ördeği yetiştirmeyi amaçlayanlar bugünkü koşullarda aşağıdaki üç işi göze almak zorundadırlar:

1. Anaç sürüden kuluçkalık yumurta üretmek,
2. Kuluçkalık yumurtalardan makine kullanarak palaz çıkarmak,
3. Üretilen palazları kesim yaşına kadar büyütüp pazarlamak.

Bu yazıda, belirtilen konuların ayrıntılarına girilmeyip girişimcileri aydınlatmak amacı ile işin özü üzerinde durulmuştur. Çünkü basın ve televizyon yolu ile yapılan çeşitli yayınlar halkı Pekin ördeği yetiştirmeye özendirilmiş, bunun sonucunda bir inceleme ve bilgi edinmeye gerek görmeden beş-on kadar ördek alarak bu işi başaracaklarına inananlar çoğalmıştır. Ülkemizde hindi besiciliğinde olduğu gibi yalnız ördek besisi düşünülebilir. Ancak bu durumda kamu kuru-

luşlarının gerek duyulduğu kadar ördek palazı üretip satışa sunması yada palaz üreten özel kuluçka işletmelerinin kurulması gerekir.

Ülkemizde ördek yetiştiriciliğinin gelişmesi için extansif ve entansif olmak üzere iki tip işletme üzerinde durulabilir. Köylerde genellikle doğal kuluçka yoluyla tavuk, hindi, ördek v.b. kanatlı türleri üretilir ve bunlar aile olanaklarıyla büyütülerek değerlendirilir. Sanırım bu konuda köylerde karşılaşılan en büyük güçlük üretmedir. Yabancı ülkelerde olduğu gibi bizde de mini (aile tipi) kuluçka makineleri geliştirilerek yaygın yoluyla köylüye benimsetilebilir.

İkinci tip işletmeler ise yurt içi ve yurt dışı pazar durumunu inceliyerek, amaçlanan kapasiteye göre sağlıklı yapılabilirlik (Fizibilite) raporu hazırlatarak ve yeterli sermaye kullanarak kurulacak işletmelerdir. Bu tip işletmelere de çeşitli devlet destekleri sağlanabilir. Bu işletmeler ilerde kuluçkacı işletme biçiminde uzmanlaşarak ördek besicilerine palaz satar duruma gelebilirler.

Kısacası yeni bir hayvansal üretim alanı olan Pekin ördeği yetiştiriciliği konusunda Tarım Orman ve Köyişleri Bakanlığına, araştırma kurumlarına ve Ziraat Fakültelerine önemli görevler düşmektedir.